

“Haal als veehouder zoveel mogelijk

Om het antibioticumgebruik in de rundveehouderij te verminderen gaan vanaf 1 januari alle veehouders met meer dan 5 koeien samen met hun dierenarts een bedrijfsgezondheidsplan (BGP) invullen. GD Herkauwer sprak met de voorzitter van de Vakgroep Gezondheidszorg Herkauwers van de Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) en de kwaliteitsmanager van FrieslandCampina over het nut en de noodzaak van het BGP.

Caroline Huetink is voorzitter van de Vakgroep Gezondheidszorg Herkauwer (VGH) van de KNMvD. Yvonne van der Vorst is kwaliteitsmanager bij FrieslandCampina. Beiden waren betrokken bij het project waarin afspraken zijn gemaakt over de invoering van het bedrijfsgezondheidsplan.

Wat levert het BedrijfsGezondheidsPlan de melkveehouder op?

Van der Vorst: “Hij maakt samen met zijn dierenarts een risico-analyse van zijn bedrijf. Daaruit vloeien verbeterpunten met een actieplan, dit helpt onze veehouders vooruit. En het sterke is dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van zowel veehouder als dierenarts.”

Wat is de insteek van FrieslandCampina bij het BGP?

Van der Vorst: “De melkveehouderij heeft een goed imago en dat moeten we zo houden. FrieslandCampina werkt daarom aan een duurzaamheidsprogramma dat onderdeel is van onze ‘Route 2020’. Daarbinnen zit een module diergezondheid met verantwoord diergeneesmiddelengebruik, uiergezondheid en klauwgezondheid.”

En hoe uit zich dat in de praktijk?

“Dit alles wordt in één pakket samengebracht in een een-op-een-relatie tussen veehouder en geborgde dierenarts. Door deze een-op-eenrelatie ontstaat een effectieve en geborgde aanpak van diergezondheid en verantwoord diergeneesmiddelengebruik op het melkveebedrijf. Daarnaast heeft FrieslandCampina een cursus verantwoord diergeneesmiddelengebruik ontwikkeld. Die cursus wordt gegeven door de eigen dierenarts. Die eerst hiervoor een specifieke training heeft gevolgd.”

Een geborgde dierenarts, wat houdt dat in?

Huetink: “De veehouder kan vanaf 2012 alleen zaken doen met een dierenarts die geregistreerd is als geborgde rundveedierenarts. Voor inschrijving in dit register geldt voor de dierenarts een aantal instapeisen waaronder het volgen van de basis cursus geborgde rundveedierenarts die dit najaar wordt gehouden. Een veehouder sluit vervolgens een een-op-een relatie met een geborgde rundveedierenarts. Het is dus niet zo dat de praktijk geborgd is, maar de dierenarts die op het bedrijf komt; het is een persoonlijke titel. Dit geldt overigens voor alle rundveehouders met meer dan vijf dieren. Dus ook voor vleesveehouders of hobbyhouders.”

Wat vindt de KNMvD van het BGP?

“We zien dat als een hele mooie kans. Iedereen ziet dat we iets moeten doen aan planmatige aanpak van diergezondheid inclusief verantwoord antibioticumgebruik. En het BGP



Yvonne van der Vorst (FrieslandCampina): “De kwaliteit van het BedrijfsGezondheidsPlan valt of staat met het goede gesprek tussen veehouder en dierenarts.”

uit het BGP"

is een heel mooi instrument voor het verkrijgen van inzicht. Het geeft een actieplan met verbetering en het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van dierenarts en veehouder. Van der Vorst vult aan: "Ja, dat is het mooie van dit plan. We zoeken samenwerking met alle partners in de keten."

Caroline, wat heeft dit voor impact op de relatie tussen de veehouder en zijn dierenarts? Het PBB werd destijds namelijk niet overal met gejuich ontvangen door dierenartsen. Het zou hun relatie met de veehouder veranderen van adviseur in controleur.

"Dit is anders dan het PBB. Bij het BGP worden op basis van diergezondheidscijfers en een rondgang over het bedrijf een aantal concrete adviezen gegeven door de dierenarts. In de loop van een jaar evalueren dierenarts en veehouder samen of het werkt."

Hoe controleert FrieslandCampina het BGP?

Van der Vorst: "De controle is slechts het sluitstuk. We gaan er van uit dat iedereen het plan laat opstellen en de adviezen van de dierenarts die in het plan staan opvolgt. Is dat niet zo, dan is er een afgebakende periode waarin verbetering moet worden aangetoond."

En reageren veehouders er al op?

Huetink: "Ik heb het wel met veehouders besproken. Het begint nu bij hen ook te leven. Belangrijk hierbij is overigens dat het niet om zo goed mogelijke getallen gaat. Het doel is om met een gericht actieplan de diergezondheid op een bedrijf te verbeteren."

Is de voorgeschreven dierdagdosering te halen?

Huetink: "Het antibioticumgebruik in de melkveehouderij is laag als je het vergelijkt met andere sectoren, maar 50-70% van dat antibioticumgebruik is voor de uiergezondheid, waarvan 40% in droogzetters. In de melkveehouderij is het overigens niet zozeer de hoeveelheid antibioticum die omhoog moet, maar de keuze van de middelen moet goed zijn."

Wat bedoel je met 'goede keus'?

Nu zijn er nog derde keus middelen (te zware middelen, red) in gebruik. De keuze voor die middelen is vaak gemak. De keuze is vaak gebaseerd op gemak. We kunnen best zonder. De melkveehouder moet zich bewust zijn van wat hij doet. Weten wat hij doet."

En hoe zijn de reacties van veehouders richting FrieslandCampina?

Van der Vorst: "Als je veehouders aanspreekt op het antibioticumgebruik is het geen lastige discussie. Ze kennen het



Caroline Huetink (KNMvD): "Het BGP is een heel mooi instrument voor het verkrijgen van inzicht."

gevaar. Het zijn professionals. Je kunt het goed uitleggen. Ze staan open voor adviezen."

Waarom ben je daar zo zeker van?

"Het is een uitdaging voor veehouders en dierenartsen om er meerwaarde uit te halen. Omdat het de verantwoordelijkheid van de veehouders is om een geborgde dierenarts te hebben en van de dierenarts en veehouders samen om het plan in te vullen, houden ze elkaar kritisch. De kwaliteit van het plan valt of staat met het goede gesprek tussen veehouder en dierenarts. Ze zijn allebei verantwoordelijk en kunnen er beiden iets mee. Huetink vult aan: "Maak het tot waarde voor jezelf. Je bent er zelf bij. Zorg dat je er zoveel mogelijk uithaalt."